

Omgaan met zienden

Mensen die hun ogen gebruiken om informatie omtrent hun omgeving te verzamelen worden 'zienden' genoemd. 'Maatschappelijk ziend' betekent een groter dan 20 procent nauwkeurigheid van het gezichtsveld en een invalshoek van meer dan 20 graden. Zienden zijn evenals blinden in staat van het leven te genieten, en veel zienden hebben een normale baan en besteden hun vrije tijd net zoals wij. Zienden kunnen ook kinderen krijgen en die zelfstandig opvoeden, en een normaal familieleven leiden. De meeste zienden wonen zelfstandig, en behoeven weinig of geen hulp bij hun dagelijkse bezigheden.

Zienden en mobiliteit.

Het is zienden toegestaan gebruik te maken van de openbare weg, en de meesten kunnen goed lopen en fietsen. Ook zijn er, die er voor kiezen in hun eigen voertuig gebruik te maken van een netwerk van autowegen, wat echter vaak tot grote vertragingen leidt. Om van dit systeem gebruik te mogen maken, moeten ze wel eerst een examen doen, waaruit hun kundigheid in het veilig besturen van het voertuig blijkt. De opleidings- en examenkosten zijn hoog, en worden niet vergoed. Het bezit van een voertuig draagt in hoge mate bij aan het zekerheidsgevoel van zienden, en wordt vaak gebruikt om een bepaalde sociale status mee aan te geven.

Zienden assisteren.

Zienden zijn gewend om de wereld in visuele termen te ervaren, en zijn vaak niet in staat tot adequate verbalisatie van die ervaring. Ze vallen vaak terug op gebaren zoals wijzen of wuiven, en gebruiken gezichtsuitdrukkingen om hun emoties te tonen. Spreek rustig met een ziende, die het verbale aspect even is verloren, en attendeer hem of haar met duidelijke zinnen op je aanwezigheid. Vaak helpt het om vragen te stellen, om de ziende te helpen de verbale communicatie weer tot stand te brengen. Zienden zijn vaak de weg kwijt, vooral als ze gebruik maken van hun voertuig. Ze uiten dit door stil te gaan staan, en uit het raampje van hun voertuig verbaal contact te zoeken met omstanders of voorbijgangers. Ons betere oriëntatievermogen kan hierbij goed van pas komen. Ook in grote winkelcentra wil de ziende zijn oriëntatie nog wel eens verliezen. Dring je hulp niet op, maar wacht tot de ziende om hulp vraagt. Zienden zijn erg trots op hun zelfstandigheid, en laten hun gebreken niet graag blijken.

Zienden en computers.

Door hun visuele benadering hebben zienden moeite geconcentreerd te blijven bij het lezen van langere teksten. In de jaren negentig ontwikkelde Microsoft daarom de 'Grafische Gebruikers Interface', een systeem, waarbij tekst wordt vervangen door plaatjes, iets waar zienden beter mee overweg kunnen. De gebrekkige coördinatie tussen zien en handbewegingen is ondervangen door de toepassing van de zogenaamde 'muis', waarmee zienden een plaatje van een pijl over het scherm met andere plaatjes kunnen bewegen, en door klikken programma's kunnen activeren. Na voldoende oefening zijn zienden in staat de computer met bevredigende snelheid te bedienen. Zienden zijn niet gewend aan synthetische spraak, en hebben vaak moeite zelfs de meest duidelijke spraaksynthesizer te verstaan. Als een ziende 'mee wil kijken', zet je spraak dan op het langzaamste niveau, en vertel in je eigen woorden wat er gebeurt op het scherm.

Dag en nacht.

Zodra het donker wordt kunnen zienden niet meer goed functioneren, en in totale duisternis zijn ze volkomen hulpeloos. Zienden zijn genoodzaakt tegen hoge kosten verlichting in hun woningen aan te brengen, en die gedurende de nachtelijke periode waarin ze verkiezen nog actief te zijn, te laten branden. De meeste gemeenten hebben op gemeenschapskosten straatverlichting aangebracht, zodat zienden ook 's nachts in staat zijn zich te verplaatsen. Waar in zulke verlichting niet is voorzien, bestaat de mogelijkheid gebruik te maken van zogenaamde zaklantaarns, een soort draagbare verlichting die op batterijen werkt. Zaklantaarns zijn helaas niet opgenomen in het hulpmiddelenpakket. Zienden kunnen zeer nerveus worden als onverwacht de verlichting uitvalt. Pak in zo'n geval de ziende bij de arm, fysiek contact stelt gerust. Praat op kalmerende toon, en vertel dat het probleem gemakkelijk is op te lossen. Stabiliseer de ziende, en vervang vervolgens defecte zekeringen of activeer de aardlekschakelaar.

Klankvorming.

Een discussie tussen een groep zienden klinkt vaak chaotisch. Elkaar in de rede vallen, alsmede een verhaallijn niet kunnen vasthouden, komt veel voor. Trek hieruit echter niet de conclusie, dat alle zienden dom zijn. Visuele stimuli werken vaak verwarrend op de ziende, en maken het moeilijk om volwaardig te kunnen communiceren. Echter, ook onder zienden zijn er, die een universitaire graad hebben behaald, en sommige bekleden zelfs hoge functies in het bedrijfsleven of bij de overheid. Als een ziende plotseling zwijgt, en niet meer aanspreekbaar lijkt, wordt dit meestal veroorzaakt door een sterke visuele impuls. Wacht rustig tot de ziende de oorzaak van de afleiding heeft geabsolveerd en weer tekenen vertoont van contact met zijn omgeving.

Conclusie.

Zienden vormen een volwaardig onderdeel van onze maatschappij, en verdienen een gelijkwaardige behandeling. Realiseer je, dat zienden ook mensen zijn!

Bron: <http://www.ruthieville.com>
